

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvtér” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr fizetendő.

Battenberg Sándor.

Bulgária hős fejedelmének esete, visszavarázsol bennünket a régi sötét korokba. A cselekmény a múlt század keretében sem találna meg helyét. A palotaforradalmak rémes története eleve fel emléktünkben, midőn az összeesküvők gyilkos fegyverei megfoszták trónjuktól és életüktől azokat, a kiknek uralkodását személyes érdekek találták károsoknak. Az önérdék játsza itt a szerepet, ez adja a gyilkot kezükbe s gyenge anyagi haszonért ezek életét teszik kockára.

Sándor bolgár fejedelem detronizálásában romantikusabb anyagot találtunk a nem rég öngyilkossá lett Lajos bajor király eseténél. Ha szindarabot kellene írni a két esetről, hálásabb anyagot nyújtana a bolgár fejedelem története, mert érdekes bonyolultságban gazdagabb s kifejlődésében megkapóbb képet lehetne belőle teremteni.

Elszántan küzdött Sándor országa függetlenítéséért, Kelet-Ruméliát visszahódította a bolgár hazának és hősi bátorsággal küzdött meg az ellenség túlnyomó csapataival.

A szlivniczi hős!

Népe imádja, Európa tiszteli őt!

A modern hadviselés a hadvezérnek csapatai mögött a legjobb helyet biztosítja. Sándor fejedelem azonban a sorok élére lépett s küzdött, mint igazi hadvezér, mint egy hős s nem kímélte életét a golyók záporában sem.

S a béke kivirágzott olajágának illata alig ringatta el mámorba a dicsőségből eltelt harcosokat, midőn imádkozó vezérek és fejedelmük élete ellen eselt sző az ármány.

De az éj sötétjének rablólovagjait a fészalló nap aranyos sugára vakította meg.

Battenberg Sándort a nép szeretete vissza követelte magának. Bulgáriának joga van hős fejedelméhez s a fejedelmének kötelességei vannak népének hű ragaszkodása iránt.

És a fejedelem ismét ott ül trónján nagyobb szeretetben, nagyobb dicsőségben, mint valaha.

A bántalmazott hősnek baráti jobbát nyújtja oda a volt ellenség. Szerbia királyának szívét nem hagyhatta érintetlenül a dicső fejedelem sorsa, s Milán király királyhoz és emberbaráthoz méltó tettet követett el, midőn legyőzőjével kibékült.

Ámde népe szeretheti, a hadsereg imádkozhatja a hős fejedelmet és hadvezért; Európa rokonszenvezhet a romantikus ifjú koronás fővel: ez még nem elég ok a mai világban, hogy ő megmaradhasson a bolgár trónon. Mit ér az, ha népe rajong érte egyedül csak őt akarja maga felett látni, ha az északi kolosszus nem akarja? A bolgár nép milliói érezhetnek akármit, ha a magas diplomácia mást határozott. Sándornak tehát, ha nem akarja országát ismét lángba borítani, menni

kell. És ő elég nemeslelkű, inkább szeretni népe boldogságát, mint magát.

Sándor fejedelem, ha csakugyan végleg elhagyja Rulgiát, a legszebbet viszi magával: népe osztatlan szeretetét.

Titkári jelentés

az E. M. K. E. 1886. aug. 29-ki rendes közgyűlésén.

(Folytatás.)

Egy erdélyrészi földhitelintézet létrehozásának eszméje mult közgyűlésünkön különösen figyelmébe ajánlatott a választmányának. Egyik őszi választmányi gyűlésünkön, október 12-én ki is mondatott az eszme erkölcsi propagálása s a létesítés iránt a tagok közreműködésre szólítatva föl, a vál. tagjaiból jött össze bár függetlenül egy értekezlet itt Kolozsvárt, a tagok közt gróf Haller Jenővel, Ugron Gáborral, Horváth Gyulával, Hilibi Gaál Domokossal, gr. Teleki Gusztávval stb. A mint ezután az erdélyrészi orsz. képviselők értekezlete a kezdeményezést a kormányhoz és törvényhozásnál kezébe vette s elkészítette alapszabály-tervezetét a „Kolozsvári országos földhitelintézet”-nek, választmányunk sietett tanácskozás alá venni, hogy egyesületünk mily módon eszközölhetné a felállítandó intézetnek ugy erkölcsi, mint anyagi támogatását, mely kérdésben véleményadásra a közgazdasági szakosztályt kérte föl. A közgazdasági szakosztályban Kövály László előadó dolgozott ki szakzerű véleményét, mely az eszméhez hozzájárulást s egyszerű támogatást involvált; ismeretes azonban — igen tisztelt közgyűlés — az a kardinalis akadály, mely az államkincstár által nyújtandó 500 ezer frt alapítvány meg nem nyerhetésével a földhitelintézet eszméjét

tervezett alakjában megbuktatá, minek következtében a közgazdasági szakosztály, egy másik üléséből, midőn a kérdés tárgyalását ismét fölvevé, az intéző körök e határozata s a kilátás hiánya miatt, az ügyet egyelőre félre tenni javasolá, kész lévén a tárgyat újból fölvenni, mielőtt annak reaktiválásáról szó lehet. Megkivánjuk e közben jegyezni, hogy egyesületünk a sajtó és az érintkezések útján nem késelt a társadalom minden rétegében az ügy iránt érdeklődést ébresztetni, a mire az orsz. képv. értekezletének átiratában első sorban kértetett s a mi erejénél és föladatánál fogva most még kötelessége lehetett; s bár később az Erdélyrészi Gazdasági Egylet a Pesti Jelzálogbank fiókja megalkotásában expedienst talált, egyesületünk nem mondott le a reményről s főleg mi a kisbirtokot illeti, legutóbbi ülésében is utasította a közg. szakosztályt, hogy gondolkozzék, mikép lehetne 100 frtos kölcsönösszeg kölcsönözhetőseire is módot találni, miután népünkön főleg ez által lenne segítve, munkaprogrammunk pedig a családjában és társadalmi létében szorongatott földnépe megmentésére még részvények aláírását, kölcsönök és betétek nyújtását is megengedi.

Egyébiránt az egyesület által nyújtandó s nyújtható kölcsönök, betétek, elhelyezések, s általában mindennemű segélyezés megkezdése tárgyában a közgyűlés bölcsessége a mai tanácskozás sorrendjén fog határozni. Irányadó jelszó gyanánt, a mi a birtokot, a pénzügyeket illeti, választmányunk erejéhez képest egy perczig sem tévesztette szem elől az egykori dogma alkalmazott föntartását: *cujus regio, ejus natio!* S másfelől a segélyezés többi nemére mint elvet mondta ki általában, hogy egyéneket csak erkölcsi ereje s indirect támogatása által segélyezhet, anyagi tökéjét mindig csak intézmények

A „Székelyföld” tárczája.

Doris.

(Történelmi rajz.)

A Szent-Miklós temploma zsufolásig megtelt nem ugyan ájtatoskodni vágyó, hanem kíváncsi közönséggel.

A szép Ritter Borottya, vagy mint általában nevezték: a szép Doris, a székesegyház zenekarmesterének magas képzettségű művész-leánya, éneklő a magánrészeket; ezt meghallani a főváros minden lakosa törekedett.

A hír elhatott a királyi lakig is, s a fiatal II. Ferencz, ki nemcsak lelkesedni tudott a zenéért, hanem maga is kitűnő zenész s énekes volt, a kíváncsi tömeg közé vegyült s hallgatta Doris hangját.

Minden hang, minden akkord hevesebb dobogásba hozta az ifjú trónörökös szívét s az éjsötét szemek lángoló tüze a karzaton éneklő szép leányt kereste. Doris észrevette a szemek villámát s mintha azokból gyújtó anyag lövelt volna keblébe, lelkesedettebb, szebb, meghatóbb, elragadóbb volt hangja, mint valaha, s midőn az utolsó akkord is elhangzott, kimerülve dőlt egy padra, s lankadt tekintete kísérté a templomból távozó ifjú trónörökös.

„Hadnagy vagyok a testőrségnél.” E szavakkal mutatta be magát másnap reggel a szép Dorisnál egy fiatal ember, s zsebéből egy kis levélkét véve ki, átnyújtá e szavakkal: „Levelet hoztam kegyednek a trónörökös-től”, s a nélkül, hogy bevárta volna a meglepetéstől elfoglalt leány választát, elhagyta a kis szobát, egyedül hagyva Dorist, ki reszkető kézzel tartotta a levélkét. Arczát elfutotta a pir, szíve szorult, keble dobogni kezdett, s hófehér ujjaiakái feltörték a piezi pecsétet, a nélkül, hogy Doris tudta volna, mit tesz.

— Nem, nem lehet! — suttogá magában a szép leány a levél elolvasása után — nem lehet, nem tehetem atyám tudta nélkül... s mégis... itt megállott gondolata s a kis levélkét még egyszer átfutotta s keblére rejtette, mint a tetten ért csintalan gyermek, midőn elrejté csinjának bizonyítékát.

Hogy folyt le a nap, mit tett Doris, leközdt-e keblének heves dobogását, elárulta-e atyja előtt a drága titkot, mit keblén rejtgetett, hatottak-e az első hevében irtó lángoló sorok a művészleány lelkére, ne kutasuk, hanem este 7 órakor álljunk oda a Szt.-Miklós templom sarkához, s tudni fogunk mindent.

A félhomályban két ifjú közeledik; mindkettőn testőr-egyenruha van, s bár bizalmasan beszélgetnek, az egyiknek egész modo-

rán észrevehető a tisztelet — hogy ne mondjuk, alázatosság — a másikkal szemben.

— El fog-e jönni? — kérdi az egyik.

— Én hiszem, fenség — felelé a másik. —

Fenséged levelét kézbesítettem s a művészleány nem utasította vissza.

A trónörökös volt azzal a hadnaggyal, ki Dorishoz vitte az ifjú herczeg levelét.

— Nézzé fenség, itt jön — szól most a hadnagy. — Ugy-e, mondtam, hogy eljön? Én visszavonulok; élvezze fenséged háborítlanul az első pásztortóra perceit, melyek hogy ne legyenek utolsó, én lelkemből kívánom fenségednek.

A hadnagy félrevonult s a trónörökös az utoza sarka felé irányzá lépteit, honnét egy ifjú alak fátyolozott arczzal közeledett.

Doris volt.

*

A lejtőn csak az első lépés nehéz, az örvény felé haladó csak az első lépésnél inog; ha az meg van téve, haladunk nyilsebesen le a lejtőn, mignem a sötét örvény összeesap fejünk felett s elmerülünk.

Doris megtette az első lépést. A trónörökös szerelmi vallomását meghallgatta, s feltartóztatlanul futott lefelé a lejtőn. Minden este más és más ürügyet adott atyjának, hogy ki kell mennie a városba, s mindig a Szt.-Miklós templom felé tartott. És a királyi lakot minden este két testőrtiszt hagyta

el: a trónörökös s a hadnagy, s a véletlenség úgy hozta magával, hogy a Szt.-Miklós templomnál Dorist találták.

Pár hét telt el. A trónörökös felkereste Doris lakását; mint műértő jött s mutatta be magát az apának, ki művészi élvezettel hallgatta végig a trónörökös s kedves Dorisának „kettős”-eit; nem látott a dologban mást, mint a két művész együttes társulását, együttes haladását.

A művészorák mind gyakoriabbakká lettek s a szegény hadnagynak napról napra hosszabb ideig kellett a karmester háza előtt sétálva várni urára.

Az énekorát a szerelem boldog órái váltották fel, s ezeket minél hosszabbakra akarta nyújtani a fiatal, hevesvérű trónörökös.

A „katonai király”, I. Frigyes, nesztét vette a trónörökös kalandjainak. Nem volt az az ember, ki a szív dorgában feledte volna, hogy fia, koronájának örököse, s katonai keménységgel lépett fel.

— Külföldre utazol két évre, — szólta a hajthatatlan apa fiához — a leányt pedig a bíróság fogja megkérdezni, mi jogon toladott be a főhercegnők jogai közé.

Az ifjú herczeg elutazott. Dorist a rendőrség elfogta s a törvényszéknek adta át, mely a királytól sajátkezűleg irt következő utasítást kapott: „A börtönbe vetett Ritter Do-

teremtésére és gyámloltására használhatván. Ez okból az egyesek által hozzá intézett számos kérésre nézve csak összeköttetéseinél fogva szerzett valamely elintéztét.

Különben — igen tisztelt közgyűlés — a direct beneficiumokhoz jutván, két körülményt ohajtottunk e pontnál hangsúlyozni. Egyik az, hogy egyesületünk még most csak másod sorban bírálható el, mint a nyagi forrás, ellenben első sorban méltatandó azon hatalmánál fogva, melylyel tagjai, szervezete, összeköttetései által, mint statikai és dinamikai erkölcsi erőforrás kifejt; itt lelkesítve, ott örködve, itt gerjesztve és éber tartva, amott figyelmeztetve és contactusba vonva, mindenütt megnyerve és mindenütt kibukkanva, mint hegyeink közt az eleven vizek, melyeknek itt is, ott is kitörő gazdag fakadásait betapasztani többé nem lehet. A másik hangsúlyozandó az, hogy nem csak a politikai és üzleti, de sokkal inkább a szociális leleplezéseknél is, mint a családiaknak megvan a maguk diplomáciaiok. Azért csak röviden érintjük, hogy részben a választmány, részben a directorium, részben pedig az elnöki szakosztály intézkedett k. b. 90 segélyezési és támogatási ügyben, melyek közt habár pénzbeli segélyezést közgyűlési határozat értelmében egy évig jogunk adni nem volt, mindazonáltal a halaszthatatlan sürgősség által hajtva, utólagos jóváhagyás reményében, néhány anyagi támogatást is eszközölni bátorkodánk.

A szervezkedésen és az alapmunkálatokon kívül minél nagyobb alapvagyon teremtése volt igazgató választmányunk, az első rendes igazgató választmány földadata. Elmondhatjuk, hogy e tekintetben minden képzelhető elkövetén. Nincs az az ötlet, mely keletkezhetik, s nem keletkezett, hogy azonnal ne siettünk volna azt foganatosítani. Elévve a megtalálható létező mindennemű czimtarakat s levelezéseket, személyes tudakozódásokat, vidéki hírlapok útján beszerezvén a beszerezhető közéleti és társasági neveket, egyenes vagy közvetett uton megtaláltunk az országban mindenkit, kire ily ügyben számítani lehet és kell. Kit mi föl nem kerestünk, fölkereste gyűjtőnk, kit a gyűjtő meg nem talált, mindennap megtalálták e hon minden zugában a hírlapok. Még a divatlapok és szaklapok is tudták, mikép ez a cél: ide és ehhez adakozzatok. Nem mondhatja senki, mint az Urnak az első ember, hogy: „Nem tudám.“ Az olvasni nem tudó hallá az írástudótól, az írástudótól utólrátuk mi, vagy a magyar betűt.

Általában — igen tisztelt közgyűlés! — eltekintve a végzett személyes munkától,

hálával és a legmélyebb köszönettel hajolunk meg a leghatalmasabb magyar culturerő, a hazafias sajtó előtt. Egészben és teljesen e sajtó műve, alkotása vagyunk. Mint a Názáreti a senki fia, az Idő fia. A kolozsvári 3 politikai napilap, fővárosunkból a „Nemzet“, „Budapesti Hírlap“, „Pesti Napló“, „Egyetértés“, „Pesti Hírlap“, „Budapest“ és „Pester Lloyd“, a „Fővárosi Lapok“, továbbá a debreczeni, aradi, nagyvárad, szegedi, székesfehérvári, egri és veszprémi sajtó, s kivétel nélkül minden hazafias lapunk nem szűnő rokonszenvennel s meggyőződéssel ápolának. Az irodalmi szakosztály egyhangulag mondá ki, — hozzá a vál. részéről kérdés intéztetvén — mikép ez osztatlan támogatás mellett külön egyesületi lap, néplap, vagy nagyobb vállalat kiadása teljesen szükségtelen. Nagyszámú részletekben tájékoztató s felvilágosító füzetekünk kívül nem is tartunk kivételt a szabály alól csak egy könyv-ért, melyet azonban szintén hírlapíró, a magyar publicisták fejedelme, nagy alapítónk Kossuth Lajos írt.

(Vége köv.)

Székelly vasut.

Csik-Szereda, 1886. augusztus 26.

(Vége.)

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy Csik-Szereda Budapesthez Szász-Régen felé 20—25 kilométerrel közelebb van, mint Héjjasfalva felé; ha tekintetbe vesszük, hogn a szászrégen — brassói vonal építési költsége kilométerenkint 13—17 ezer forinttal fog — az engedményesek ajánlata szerint — olcsóbbá kerülni: azt hiszem, hogy nem kell azon négy bizottsági tag indítványának, illetve szavazatának helyességét bővebben indokolni.

Ezen kívül irányadó volt azon négy bizottsági tag eljárásánál ezen igen fontos kérdés legfontosabb része: a pénz, mert bizonyos az, hogy az építéshez szükséges tökétes részvények kibocsátása által kellend majd beszerezni, és vajjon nem fog-e számot vetni magával mindenki, mielőtt vakon és bizonytalanra pénzét vasuti részvényekbe fektetné?

Ne ámítsuk magunkat első lelkesedésünkben hazafias áldozatkésztséggel, mert azzal még vasutat építeni nem lehet: ahhoz pénz, sok pénz és igen sok pénz kell; a ki pedig adni fog, az fog számítani befektetésének jövedelmezőségére is.

Nem vette tekintetbe a törvényhatósági közgyűlés azon körülményt sem, hogy Háromszék megyének sokkal inkább érdekében áll a szászrégen — brassói, mint a héjjasfalvi vonal, s hogy ennél fogva inkább és

csakis azt fogja pártolni. De bármiként is legyen, tény az, hogy megyénkben még ez idő szerint senki sincs tisztában a vasutépítés kérdésével, hanem vettük szent írásnak, a mit az „Első székelly vasut“ engedményesei mondtak; fellelkesedtünk a hosszlevények láttára; tárgyalatták az állandó választmányt; a nélkül, hogy egy szakértőt meghallgattunk volna; s a nélkül, hogy tisztában volnánk az ügygyel, elhatározott az „Első székelly vasut“ tervezetének elfogadása, s hogy sebes futásunkban ne gátoltságunk, egy szuszra kiutalványoztatott a nyomjelzési munkákra 15 ezer forint is.

Csikmegye ez idő szerint annyira szívén hordja a vasutépítést, hogy elfeledi saját erdőségeinek értékesítését is, melyre pedig mindenesetre csak a szászrégen — brassói vonal volna alkalmas.

Mindezeket komolyan fontolóra vette azon négy bizottsági tag s jobbnak tartotta ezen kérdést minden ágában komolyan tanulmányozva, többször megvitatni, mintsem elhamarkodva belerohanni s épen ez által talán sokkal hosszabbra elodáznai. Egyik.

A bulgáriai események.

Bulgáriából nagy változás hírt hozza a táviró. Sándor fejedelem, engedve a kényszerűségnek, kijelentette, hogy a trónról lemond. A mily különösen hangzik e hír, ép oly természetes a fejedelem elhatározása. Utja Szófiába valóságos diadalut volt, népe fényesen bebizonyította törhetlen ragaszkodását fejedelem iránt; Oroszország pedig rossz szemmel nézi a fejedelem népszerűségét, ki országa függetlenségére — s így a muszka befolyás leszorítására — törekszik s törekedett mindig teljes erejéből. A fejedelem nyilván ki akarta engedni a maga részére megnyerni a czárt, midőn az ismeretes hódolattaljes táviratot intézte hozzá, melyre a mult számunkban közölt visszautasító választ kapta. Teljesen meg lévén tehát győződve arról, hogy ő szálka a muszka szemében, s látva, hogy a béke-politikusok pusztán a béke kedvéért a maguk rovására is készek szabad lábat adni az orosz terjeszkedésnek; szóval, látva, hogy a nagyhatalmak által teljesen magára van hagyatva: jónak látta lemondani, nehogy bekövetkezők az annyiszor emlegetett orosz okkupáció. A fejedelem személye tehát többé nem szolgálhat ürügyül az orosz okkupációra. Oroszországnak azonban bizonyára lesz gondja, hogy tervét megvalósítsa, mert hát ezt követeli a „hagyományos“ szellem és a czár „atyjának emléke“.

A király arca elhalványult, homlokán egy ráncz tűnt fel, s szótlanul vette a tollat s ráírta kérvényre: „Évenként 10.000 tallér segély a művésznőnek élte fogytáig.“

Doris sohasem látta a királyt s II. Frigyes sohasem tudakozódott az egykori művésznő után; de hogy lelkeben felmerült a multak képe egy perczre, mutatja az a rendelet, melyben a törvényszék elnökének meg-hagyja, hogy a Ritter Dorottyára vonatkozó bünperiratokat terjesszék fel hozzá.

Az elnök felküldte a kívánt iratokat, a király olvasatlanul lepecsételtette azokat és sajátkezűleg ráírta a csomagra: „A titkos levéltárba teendők.“ Oda is tették, s most is ott porosodnak az ügyiratok, melyeknek külcímén ez olvasható: „Ritter Dorottya erkölcsiség elleni bünpöre.“

Abban az órában, melyben a bünperiratok a titkos levéltárba kerültek, az egykori testőrhadnagy, ki rég kiállotta büntetését, királyi kegyelemből visszanyerte vállbóját s viselt tisztí rangját a testőrcsapatoknál.

Doris fia tisztességes polgári családot alapított, melynek most élő tagjai már Németországban tekintélyes lovagok, kik ma is felkeresik a potsdami temetőben azt a jól ápolt sirt, melynek márványoszlopán ez egyetlen egy szó áll bevéve: „Doris.“

Palotay Ákos.

Táviratok.

Szófia, szept. 4. A tisztikar fogadása alkalmával a királyi palota disztermében megragadó jelenet történt. A tisztetekhez, a kiket a diplomáciai kar jelenlétében fogadott a fejedelem, látható fölindultság mellett, miután Mutkurovot és Popovot szívélyesen megölelte és megcsókolt, a következő beszédet intézte: „Köszönöm önöknek irányomban tanúsított tántoríthatlan hűségüket, a mely az én fájdalommat, a mit az árulóktól szenvedtem, enyhíti. A czártól mai napon vett távirat szavai szerint én a haza jólétének és fölvirágzásának útjában akadályul szolgálók; hát én nem fogok késni a haza üdvéért magamat föláldozni.“ E szavak, a melyeket könnyezve, fuldoló hangon mondott, a tisztetekre mély hatást gyakoroltak. A perczekig tartó általános megindultság után Popov így válaszolt: „Egyedül te benned látjuk a haza függetlenségének biztosítását. Tőled nem mozdulunk utolsó lehelletünkig!“ A fejedelem alig érhető hangon válaszolt: „Semmit sem fogok tenni a hadsereg kívánsága nélkül.“ A lelkesedés a városban óráról-órára nagyobb mérvet ölt. Este az egész város fényesen ki van világítva.

Szófia, szept. 4. A ma tartott minisztertanácsban Sándor fejedelem hivatalosan közölte, hogy le fog köszönni. A miniszterek és a hadsereg főtisztjei tiltakoztak a fejedelem ez elhatározása ellen és élénken sürgették, hogy a fejedelem maradjon meg a trónján. Sándor fejedelem azonban ismételtlen kifejté, hogy a czár ellenkező akaratával szemben és a többi hatalmak támogatása nélkül lehetetlen a kormányt tovább vezetni. Hogy az orosz okkupáció elkerültesse, arra egyedüli mód az ő távoztása.

Szófia, szept. 5. A mai minisztertanács tárgyalásai nem ama kérdés körül forognak, vajjon a fejedelem leköszön-e; mert a kérdés tegnap óta, a fejedelemnek a német és orosz képviselők jelenlétében a katonatisztekhez intézett nyilatkozata által befejezést nyert. A jelenlegi tárgyalások ama kérdés körül forognak, hogy mily módokat mellett történjék a fejedelem lemondása? Sándor fejedelem a hatalmat regenség kezeibe kívánja letenni, a mely regenség minden pártból lenne összeállítva s valószínűleg Sztambuloból, Czankovból és Karaveloból állana. Radoszlavot biznák meg az új kabinet alakításával.

Sándor fejedelem elutazása után, a mely pár nap mulva fog bekövetkezni, az orosz kormány nyilatkozatot szándékszik kibocsátani, hogy nem szándékszik Bulgáriát okkupálni, mindaddig, a mig az országban nyugalom uralkodik. A czári biztos kiküldése elmaradna. Sándor fejedelem utódjául általában az oldenburgi herceget emlegetik.

Szófia, szept. 5. Sándor fejedelem lemondásának módzatairól azt is beszélük, hogy miután a regenség és az új kormány megalakult, nem rendes Szobranje fog összeülni, hanem nagy nemzetgyűlést hívnak egybe Tirnovára, a mely Sándor fejedelemnek leköszönését notifikálja, a mire új fejedelem választása fog következni. A legnagyobb határozottsággal remélik, hogy a nemzetgyűlés Sándort újból meg fogja választani Bulgária fejedelmévé; de ép oly biztos az is, hogy Sándor az új választást semmi szín alatt el nem fogadja. A fejedelem minél előbb elhagyni készül Bulgáriát, azaz, mihelyt a regenség végleg megalakult.

T a n ü g y.

Tudomásul.

A székellyudvarhelyi evang. reform. kollegium előjárósága a nyári hónapokat igénybe vett intézeti építkezés következtében az 1886—7. iskolai év megnyitására vonatkozólag idei augusztus 31-én tartott ülésében következőleg intézkedett:

1. Beiratási napok: szeptember 27—28-ka hétfő és kedd.

2. Az iskolai év szokott ünnepélyes megnyitása szept. 29-én szerdán délelőtt történt, délután az intézeti bennlakás elrendezése.

3. A tanítás kezdetét veszi szeptember 30-án csütörtökön délelőtt.

4. Javító-, pótló- és felvételi vizsgálatok leginkább a beíratási napokon lesznek, de a kiknek körülményeik engedik, az intézet igazgatósága addig is kész elfogadni a vizsgálatra jelentkezőket, természetesen idejében tett bejelentés alapján.

5. Szolgatartói javadalom- vagy díjmentességért való folyamodványok szept. 29-én délig az igazgatóhoz vagy a tanvezetőhöz beadandók.

Székelly-Udvarhely, 1886. szept. 3.

Szakács Mózes,
igazgató.

Különlélek.

— **Halálozások.** Mint részvétellel értesülünk, Turóczy Adolf m. kir. pénzügyi főtanácsos, fővámgazgató, Kézdi-Vásárhely város szülöttét, sulys csapás érte. Leánya, Teréz, kit csak a napokban jegyzett el Wieland József kincstári jogügyigazgatósági segéd-fogalmazó, folyó hó 1-én élete 20-ik évében Szentlőrinczen, hol üdülését kereste, meghalt. A temetés pénteken ment végbe Budapesten a kerepesi uti temető halottas házából, hol Szász Károly ref. püspök, az elhunyt-nak nagybátyja, emelkedett szellemű beszéddel vigasztalta a mélyen sujtott családot.

— Bereczkben elhalt Merza Zakariás kereskedő 68 éves korában. Béke poraira!

— **Határsértés.** A románok által következtesen gyakorolt határsértések mindig rendszeren a kaszás idejében történnek. A belügyminiszteriumhoz e tárgyban tett jelentések és panaszok sem szüntették meg ezen visszaszállásokat s utóbb — mint megbízható forrásból értesültünk — azon utasítás érkezett a belügyminiszteriumtól, hogy a tulajdonos községek maguk ügykezzenek tulajdonuk a háborgatás ellen megvédeni. Majdnem hihetetlennek tetszik ezen intézkedés; de ha valóban így van, akkor nem dicsőíthetünk valami nagy tekintéllyel, ha kormányunk nem képes a rendelkezésre álló eszközökkel rendet csinálni a kis, de úgy látszik, hatalmas Romániával szemben. Azt hisszük azonban, hogy ezen biztatás épen kapóra jönne, s ha sziluszainknak e tekintetben szabad kezét enged a kormány, úgy legalább jövőre biztosak vagyunk, hogy több határsértést nem fognak román szomszédaink követni; csak hogy ennek komoly következményei is lehetnek, s kit fog ezért majd a felelősség terhelni?!

— **Munka a határszéli iparosoknak.** Mint értesültünk, a honvédelmi miniszter hétezer pár csizmát rendelt a honvédség részére a vámháború által sujtott brassói iparosoknál. A bört a csizmákhoz maga a kormány adja. — A mi csizmadiáink szintén várják az ígért teljesítést.

— **Dr. Báthory Béla** gyergyóalfalvi községi orvos Uzonba történt megválasztása folytán augusztus hó 31-én távozott el Alfaluból, hogy új állomását elfoglalja. Barátai búcsulakomát rendeztek tiszteletére, melyen egymást érték a szebbnél szebb pohárköszöntők. A jeles képzettségű fiatal orvos úgy Alfalu község, mint a vidék intelligenciájának teljes tiszteletét és becsülését érdemelte ki alig 3-4 évi itt tartózkodása alatt. Mi csak sajnálni tudjuk eltávozását, mert Alfalu községe nemcsak egy jeles orvost, hanem társadalmi élete egy jeles tagját, önzetlen barátot és jó hazafiát veszített benne. Kísérje szerencsekívánatunk az új állomáson!

— **A román határ elzárása.** A kereskedelmi miniszter a következő rendeletet intézte valamennyi vesztegintézethez és vesztegállomáshoz: Beérkezett hivatalos jelentések szerint a keleti marhavész rövid idő alatt Romániának három kerületéből ütvén ki, az 1880. XVI. törv. czikk alapján az egész román határszél mentén az 1874. XX. t. czikk 13. §-ában körülírt szoros határárt rendelem el. Erről címzett oly felhívással értesitem, hogy jelen rendeletem vételét és fogadtatását hozzám haladéktalanul jelentse tel. Honi bárczás állatok beocsátását eset-

ről esetre kieszközölendő külön engedélyemtől tesszem függővé.

— **Daltársulat Kézdi-Vásárhelyen.** Egyhangú társadalmi életünknek a Mezei-daltársulat előadásai nyújtának változatosságot. A hangzatos és többnyire be nem váltott ígéretek után, melyekkel a városunkban évenként megjelenő színtársulatok a közönség bizalmát próbára teszik, jól esik e szerény igényekkel megjelenő daltársulatról megemlékezni, mely nem csak messze túlhaladta várakozásunkat, hanem határozott sikert aratott. Négy működő taggal és egy karmesterrel bír a társulat és e néhány tag énekével és játékaival úgy betölt egy estét, hogy az ember csupa kedves emlékeket visz haza magával. Bárán elmondhatjuk, hogy a kedves magyar népdalok sokkal édesebben hangzanak esténként az egyszerű faemlévényről, mint hangzottak bármikor a színpadról egyik-másik „ambicziózus művész” ajkáról. Beregi Liska k. a., a társulat magyar énekesnője, a kedvesebből kedvesebb népdalok egész legióját csicsergi el esténként és ezt teszi csinnal és izléssel, s arat naponként annyi tapsot, mennyi elég volna egy színtársulatnak egy egész évadra. Majd meg a német énekesnő Lange Elza k. a. lép az emlévényre s valódi bécsi dialektussal énekel ländlereket és operarészleteket. Nem hittük, hogy valaha a mi székelly színpadunkról nimet nóták hangozzanak, hanem megtörtént, s a mi fő, még meg is tapsoljuk, mert Elza k. a. csinos is, még szépen is énekel. Mezey ur zsidó gavalléraival, szabólegényeivel rengeteg jó kedvet szokott előidézni. Váry Kálmán ur népdalai szintén tetszésben részesülnek. A társulat szombat óta naponként előadást rendez a tanácsház dísztermében a közönség fokozódó érdeklődése mellett. A bucsu-előadás csütörtökön leend. Melegen ajánljuk e derék kis daltársulatot a közönség szíves figyelmébe.

— **A székelly vasut ügyében** Ugron Gábor országgyűlési képviselő az ez ügyben már szövetekezett Udvarhely és Csik megyék nevében részletesen indokolt beadványt intézett Háromszék megye törvényhatósági közgyűléséhez, melyben ismertetve a tervezett vasut irányát és előnyeit, arra kéri a megye közönségét, hogy Udvarhely és Csik megyékkel szövetekezve, a székelly vasutnak Büksháztól leendő folytatása céljából 600 ezer frt értékű törzsrészt vegyen át. A beadványt jövő szombaton fogjuk közölni.

— **Értesítés az iparosmester urakhoz.** A Kézdi-Vásárhelyi alsófoku ipariskolába az 1886-87-ik iskolai évre a beíratások folyó évi szeptember 13., 14. és 15-ik napjain, mindig délután 6-7 óráig a községi leányiskola helyiségében fognak eszközölni. Midőn ezt tudomására hozom az iparos tanulókat (inas) tartó mester uraknak, egyszersmind figyelmeztetem az 1884. évi XVII. törvényczikk (ipartörvény) 157. §-ára, mely 20 forintól 200 forintig terjedő pénzbüntetéssel sújti azt, ki inasának iskolai oktatására vonatkozó kötelességeit nem teljesíti. Az ipariskolába belépő tanuló köteles beíratása alkalmával előre 2 frt tandíjat fizetni, mely alól egy tanuló sem képez kivételt. Az iskolai év szeptember 17-én este 6 órakor a községi leányiskola helyiségében ünnepélyesen meg fog nyitni. Szöcs József, polgármester és felügyelőbizottsági elnök.

— **A Romániában élő székellyeknek** — mint a „B. H.”-ban olvassuk — a vámháború óta nagyon rosszul megyen a sorsuk. Folyton izgatnak ellenük a bennszülöttek. Most dolgoznak Bukarest erősítésén, hol a székellyeket földmunkára alkalmazzák, a miért a bennszülöttek szerfölött bosszankodnak, mert a „nyám” kenyerőktől fosztja meg őket. A kormány is sok iparost lóvá tett. Szerződtette őket tíz évre, hogy a román fiukat vezessék az iparüzés titkaiba, ezért aztán segíyezi őket. Most azonban a kormány tudni sem akar erről az ígérteréről.

— **A Budavár bevétele** 200-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepek között kétség-telenül legfényesebb és legmeghatóbb volt a budavári helyőrségi templomban lefolytatott és tedeum s az ezt követő emlékkö-leleplezés. Ős Budavárban a házak gazda-

gon fel voltak díszítve. A templomnak a Nándor-térre néző falán, melybe az emlékkövet beillesztették, lombfüzerek függtek, közbe-közbe nemzeti színű zászlókkal. Magát a templom belsejét nem díszítették fel, de annál díszesebbé tette azt a megjelent előkelő társaság. A templom hajójában levő padsorokat a miniszterek, tábornokok, a porosz katonai küldöttség tagjai, a főváros képviselői, Bécs város küldöttsége s a hősök utódai foglalták el. Pontban 9 órakor megszólalt az orgona s Simor hercegprímás, püspököktől környezve, belépett a templomba. Szép, érczes hangon végezte a misét, melyben Zalka és Schlauch püspökök segítettek neki. A mise alatt, melyen az egyházi zene- és énekkar régi magyar egyházi énekeket adott elő, négyszer adott a templom előtt felállított katonaság sortüzet s ugyanannyiszor veyültek a zsolozsmába kívülről az osztrák néphimnusz dallamai. Mise végeztével a hercegprímás a papságtól kísérv a szószékre ment s közel háromnegyed óráig tartó egyházi beszédet mondott. A beszéd után újra fölhangzott az egyházi ének, aztán a Nándor-térre vonult ki a templomi közönség. A katonaság sortüzet adott, a zenekar pedig az osztrák néphimnuszát játszotta bevezetésül a leleplezési ünnepnek. Ezután a budai dalegyesület elénekelte a himnusz, melynek hogy elhangzott a dallama, Gerlóczy Károly alpolgármester tartotta meg üdvözlő beszédét. Gerlóczy beszéde után a dalegyesület újra elénekelte a himnusz, mire Havas Sándor fővárosi bizottsági tag lépett az emlévényre s mondotta el emlékbeszédét. A szónok be sem fejezhette hosszú beszédét; a mint a lepel lehullott az emléktábláról, a katonaság sortüzet adott, a zenekar pedig rázendítette az osztrák néphimnusz s ezt kétszer ismételte. Végeztül a budai dalegyesület elénekelte a Szózatot, melyet födetlen föl hallgatott meg a közönség. — Az emlékünnepek sora vasárnap ért véget a városmajorban rendezett népiünneppel, melyen a fővárosi lakosság nagy része megjelent. Mióta az egyesült keresztény hadak özőnlöttek el Budavárát, aligha látott akkora tömeget a vár alja. Volt tüzlőtűi ünnepély, diszlövés, versenyfutás, póznamaszás, népeziarkusz, majomszínház, exotikus hölgyek és állatok, komédia, Paprika János stb. stb., s a nagy számban megjelent fővárosi és viléki közönségnek bővön kijutott a szórakozásból.

— **Budavár bevételének** 200-ik évfordulóját fényesen ünnepelte meg Gyergyó-Szentmiklós közönsége is. A főtéri templomban Ferenczy Károly plebános fényes segédlettel háláadó isteni tiszteletet tartott, a melyen a kir. járásbíró, postahivatal, adóhivatal, erdészeti hivatal, csendőrség, pénzügyőrség, továbbá az ipartársulatok zászló alatt (zene-szóval), több más egyet, a képviselő-testület, az önkéntes tüzlőtű-egylet teljes díszben Lázár Menyhért főparancsnok vezénylete alatt testületileg jelentek meg. Az isteni tisztelet alatt az összes tüzetek zárva voltak. Megelőző estén 7 órától 9 óráig tartó kivilágítás volt a főbb utcákon s mozsárlövések jelezték az ünnep nagy jelentőségét.

— **Három fényképész** van jelenleg Csik-Szeredában, névleg Feistmantel, Ferenczy és Matskó. A kirakataikban látott fényképekről ítélev, Feistmantel felvételei a legsikerültebbek.

— **Gyergyó-Szentmiklóson** a városi népkertben a kert haszonbérője által mult augusztus hó 28-án meglehetősen sikerült tánczvigalom tartatott. A kevés, de válogatott szép közönség mindvégig a legvigabb hangulatban volt és csak éjjeli 1 óra vetett véget a mulatságnak. Ott voltak: Lázár Menyhért, Tiltscher Edén, Kopacz Jánosné, Vákár Gergelyné, Lázár Jánosné, Lázár Lukácsné, ifj. Vákár Istvánné urnők; Lázár Eliz, Eránosz Anna, Fejér Véri, Lázár Hedvig, Lázár Iza, Fejér Róza, Fejér Terezi, Sikorezky Riza, Tiltscher Iza, Vákár Matild, Kopacz Irén és Roth Anna kisasszonyok.

— **Gyergyó-Alfaluban** a furdón augusztus hó 29-én mintegy bucsuképen élvezetes mulatság tartatott az oda sereglett ifjatság által. Gyergyó-Szentmiklósról 5 koci fiatal ember nemzeti zászlókkal, bandaszóval vonult le a

furdőre Alfalu és Csomafalva községek között. Vasárnap lévén, a nép mindenütt künn volt az utcán s nem tudta elképzelni, hogy mit akarnak ezek a nemzeti zászlóval és muzsikaszóval. Alfaluban tisztán azt gondolták, hogy újból jön Dobránszky s csak miután az átvonulás megtörtént, tértek magukhoz ámulásukból. A furdón igen szép közönség volt összegyűlve; a fiatalok is szép számmal lévén jelen, olyan vig mulatság folyt le, minőt Újfalun nem látott s egyhamar nem is fog látni. A négyeseket 30-34 pár tánczolta. Több tánczdarab bengáliai tüzfénnyellett folyt le. A megjelent csinos hölgy-koszoruból ide igtatjuk azoknak neveit, a kiket hirtelen fel lehetett jegyezni: Kedves Tamásné, Demeter Domokosné, Hoppé Lipótné, Kálmán Istvánné, Fenczel Jánosné, Hochschild Lajosné, ifj. Geringer Ferenczné (Szentmiklós), János Jánosné (Újfalun), Jakabfy Antalné (Erzsébetváros), Deák Ignáczné (Csik-Szereda), Olajos Farkasné (Alfalu), Köllönte Józsefné (Tekerepatak) urnők; Jánosy Vira, Máriczi és Eliz (Újfalun), Kedves Erzi, Czárán Berta, Bogdán Katinka, Medgyesi Vilma, Bogdán Aranka, Karácsony Ninka, Ferenczy Ilka (Szentmiklós), Ágoston nővérek (Csomafalva), Csörgő Kornélia (Újfalun), Jakabfy Mari (Erzsébetváros), Székely Gizella (Alfalu), Kedves Emma (Szentmiklós) urhölgyek.

— **Amerika jubileuma.** Egy nagyszerű állandó kiállítás eszméje foglalkoztatja most egész Amerikát. A kiállítás, melyben részt vesz Észak, Dél- és Közép-Amerika, azoknak a nevezetes eseményeknek az emlékére rendezik, melyek az egész világrész sorsára döntő befolyással voltak. 1889. márc. 4-én lesz száz esztendeje, hogy az Egyesült Államok megalakultak. 1892. okt. 12-én pedig letelik a negyedik század azóta, hogy Kolumbusz Kristóf Amerikát fölfedezte. Az Egyesült-Államok kongresszusa már intézkedett, hogy a központi kormány vegye kezébe e két emléknapp megünneplését s rendezze az említett kiállítást is, melyet valószínűleg Washingtonban tartanak meg. 1892. okt. 12-én Amerika fölfedezésének az emléknappján nyílik meg a kiállítás. Remélik, hogy nemcsak az Unio elnöke s az amerikai tizenöt testvértársaság elnökei, hanem a brazíliai császár, a kanadai főkirály, továbbá Olaszország, a hol Kolumbusz született, és Spanyolország, a honnan kiindult hajóival, szintén résztvesznek az ünnepen. A kiállítási terület közepén Kolumbusznak óriási szobrot emelnek.

— **Nagy földrengés Amerikában.** Amerikában a mult héten iszonyú földrengések voltak, melyekről a következőket jelentik New-Yorkból: Charlestown városa romhalmazzá vált. Három városrészt teljesen újból kell építeni. A lakosság még szabad ég alatt tanyáz. A földrengés áldozatai nagyrészt négerék. A holttestek még temetetlenül hevernek az utcákon. A távirati összeköttetés még csak részben van helyreállítva. A halottak számát több százra teszik. A városháza, két templom és az összes középületek összedültek. A gázgyár erősen meg van rongálva, s a várost nem lehet világitani. A földrengés alatt öt helyen tűz ütött ki, mely egész esomó házat elhamvasztott. A vasutak és hidak össze vannak rombolva, s a város formálisan el van zárva a külső világtól. A kárt hozzávetőleg 2 millió dollárra becsülik. S ez csak az egy Charlestown város. A töle 22 mérföldnyire fekvő Summerville szintén teljesen elpusztult. Karolina és Georgia államok északi és déli részeit szintén meglátogatta a földrengés.

— **Az újonc-katonák multja.** A közös hadügyminiszter kezdeményezése folytán a politikai hatóságok utasítást kaptak, hogy a rendes sorozások befejezése után, de legkésőbb minden év október 1-ig tudassák az illető katonai parancsnokságokkal azokat az adatokat, melyek oly besorozottakra vonatkoznak, kik büntény vagy nyereségvágyból eredő vétség vagy pedig ugyanebből eredő kihágás miatt büntetve voltak. E rendeletnek célját az képezi, hogy ezentúl az így büntött katonák az előléptetésből ki legyenek zárva.

— **Tenger a Sahara helyén.** Úgy látszik, Boudaire ezredes terve, hogy a földközi tenger vizét vezessék be a tuniszi lapályokba és ilyképen létesítsenek egy földközi tengert, mely az ottani éghajlatot sokkal tünhetőbbé tenné, meg fog valósulni. Mint Lesseps a francia akadémia legutolsó ülésén jelenté, új tervet csináltak az előmunkálatok esz-

közlésére vonatkozólag. Laudans, a st.-cyri akadémia topografiai tanára, a római civilizáció számos nyomára akadva, arra a gondolatra jött, hogy elsőben is e vidék földjét kellene művelés alá fogni és az így nyert összegnek egy részét a csatorna építésére fordítani. Laudans artézi kutak segítségével akarja a vidéket művelhetővé tenni és egy társulat tényleg engedélyt is kapott erre a vállalatra. Miután mindenekelőtt kikeresték, hogy a jövőben melyik hely lesz alkalmas kikötőre s e célból a Wad Melah torkolatát választották ki, Laudans a mintegy 2000 hektár kiterjedésű területet a rendelkezésére álló összegben megszerzte és azonnal hozzáfogott a munkához. Az első kutat 1885. év májusban fúrták a Wad Melah jobb partján, 11 méternyire a tengerparttól; 60 méter mélységben találtak vizre, mely 22 fok meleg és 4.7 méter magasra szökött. E kut 1885. májusától 1886. júniusáig percenkint 8000 liter vizet adott, most azonban javítások eszközöltek, percenkint 9000 liter vizet szolgáltat, úgy, hogy 5000 hektárnál nagyobb területet lehet a vízzel ellátni. E munkálatoknak már is van annyi sikere, hogy a Wad Melah eddig pusztá partjain lakosok telepedtek le, kiknek száma napról-napra nő. Nem sokára bizonyynyal hallatni fogják, hogy hozzáfogtak ama csatorna építéséhez, melynek segítségével az afrikai sivatagot tengerre változtatják. A mostani terv tehát visszája a volt tervnek. Nem tengert akarnak létesíteni, hogy a földet tegyék jobbá, hanem a földet javítják, hogy tengert létesítsenek, mi mindezenetre könnyebben sikerül, mint az előbbi.

„Jósi és Erzsike.” A gyakorlati paedagogia egy új vállalatával gyarapodott a folyó tanév elején a „Jósi és Erzsike” című gyermeklap megindulásával. Hézagpótló lap ez, mely a gyermekek érdeklődését és ismeretkörét könnyed modorban, mintegy mulattatva kívánja fejleszteni, s gyermekek számára van ugyan írva, de a gyermek nevelésével öntudatosan foglalkozó szülők és nevelőknek helyes tájékozást nyújt ügyesen pointírozott rovatai által. Ismert tollú szerkesztője Györgyössi Rudolf a lapot két fő részre osztja: ismeretterjesztő és vallás-erkölcsi részre. Mindkét irány jeles erők által van képviselve; a derék szerkesztő neve mellett ott találjuk Pósa Lajos egy hangulat-telejes költeményét, Decsi Géza didaktikai költeményét, „Jósi és Erzsike a nagyvilágban” című ismeretterjesztő közleményt, ugyanily célzattal Edison élet- és jellemrajzát Schröd Györgytől, egy gyermekjátékot László Lajos tornatanártól, virágjátékot Jankai Józseftől Kertay Ede zenekísérete mellett, gyermek-talányokat stb., valamennyi Balló Ede derék képzőművészünk szellemes illusztrációjával kísérve. A lap egész évi előfizetési ára 1 forint 20 krt lesz, mely más hasonló irányú lapok között határozottan a legolcsóbb, s a többi lap felett az az előnye is megvan, hogy csak eredeti közleményeket s rajzokat közöl, míg társai az olcsóság szempontjából külföldi lapok közleményeit és elhasznált clichéket alkalmaz. Az iskolai igazgatók s tanítók által gyűjtött minden egyes előfizető után a kiadó 20 krt ajánl fel iskolai könyvtárra, szegény gyermekek ruházására, vagy bármily iskolai jótekonny czélra, mely az előfizetési összeg bekiadásakor előre levonandó. Az előfizetési pénzek Endes Dániel czime alatt (Arad, Magyar utca 24. sz.) czimzendők. A legmelegebb pártolást kívánunk a derék vállalatnak.

Közigazgatás.

A csikszerepai takarékpénztár részvénytársaság 1886. évi augusztus havi forgalmi kimutatása. Bevétele: pénzkészlet-áthozatal 1886. július hó 31-éről 2595 forint 70 krt, betétből (22 tétel után) 2848 forint, váltóból 46215 forint 91 krt, kötvényből 15137 forint, kamatból 1083 forint 68 krt, illetékből 543 forint 33 krt, betéti könyvből 60 krt, kezelési költség-megtérítésből 21 forint 36 krt, késedelmi kamatból 4 forint 10 krt, részvényátírási 1 forint, fizetési előlegből 6 forint, visszlészámításból 18 ezer 398 forint, letétből 10 forint 66 krt, külföldi-letékből 154 forint 28 krt, bélyegdíjből 13 krt; összesen 87019 forint 75 krt. Kiadás: betétre (12 tétel után) 2068 forint 73 krt, betéti kamatra 10 forint 10 krt, váltóra 41392 forint, kötvényre 13465 forint, adóra 150 forint, kezelési költségére 21 forint 66 krt, hivatalnokok fizetésére 209 forint 97 krt, napibiztosok díjaira 52 forint, visszlészámításra 27692 forint, visszlészámítási kamatra 212 forint 20 krt, üzleti költségére 24 forint 15 krt, bélyegdíjra 41 krt, házbére 60 forint, letétre 96 forint 86 krt, posta-díjra 9 forint 35 krt, iparkamarai illetékre 11 forint 29 krt, kamat-visszatérítésre 2 forint 66 krt, pénzkészlet 1886. augusztus hó 31-én 1541 forint 97 krt; összesen 87019 forint 75 krt.

Köszönetnyilvánítás.

A gyergyóújfalvi kezdetleges állapotban levő, de már többek által elismert gyógyerejű borvizfűrdőn folyó hó 29-én rögtönzött táncmulatság rendeztetett, melyen a Gyó-Ujfalu községében építendő újskola költségeinek fedezésére a megindított gyűjtőív szerint alig egy órai idő alatt adakoztak: Kálmán István 40 krt, ezenfelül más alkalommal gyűjtött 1 forint 20 krt, Drotos János 50 krt, Zonda Vince s.-lelkész 50 krt, Simon Balázs 20 krt, Cziriák András 20 krt, Simon Gergely 20 krt, Köllönte József 20 krt, Csörgő Gyula 1 forint, N. N. 20 krt, N. N. 20 krt, Köllő Ignác 20 krt, Ferenczy György 1 forint, N. N. 20 krt, Demeter Domokos 50 krt, Pakó Gyula 1 forint, Romfeld János 1 forint, Soó Dávid 1 forint, Hoppó Lipót 50 krt, Fejér Jakab 1 forint, Egyed József 40 krt, Fenczel János 50 krt, Dr. Szentpéteri Kristóf 1 forint, Jánosi Márton 50 krt, Kunz Kornél 1 forint. Nyerges Gyula 20 krt, N. N. 50 krt, Benedek András 50 krt és Elkes Péter 50 krt s így összesen 16 forint 10 krt.

Midőn ezen összeg átvételét a tisztelt olvasó közönség becses tudomására kívánom hozni, indítva érzem úgy magam, mint közönségem nevében a fennebb említett uraknak ezen áldozatkészségükért köszönetemet nyilvánítani s kívánni, hogy a nevelés szent ügyéért tanúsított áldozatkészségük keblükből soha ki ne haljon s hasonló cselekedetekre másokat is buzdíthassanak.

Végül köszönetet mondok gyergyószentmiklósi Lázár Lajos és Kritsa Konrád uraknak is, kik a rögtönzött bál rendezésével alkalmat nyújtottak a szent ügy előmozdítására.

Gyó-Ujfalu, 1886. aug. 31.

Tisztelettel
Csörgő Gyula,
kjsz és isk.-sz. tag.

Felelős szerkesztők:

Dobay János. Sprensz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Rétyen Székely Dávid CURIÁLIS LAKTELKE a hozzá tartozó vendéglővel, egy a földekkel együtt vagy részletesen 1887. január 1-étől kezdve 3 vagy 6 évre haszonbérbe adatik. Egyezkedni bármikor lehet a háztulajdonossal. 1—3

S.-Sztgyörgyön, 1886. szept. 6-án.

Székely Dávid.

4773—1885. tlv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy remetei id. Mélék István végrehajtónak béliori Herláv Gábor Vaszi fia hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 194 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszerepai kir. törvényszék területén levő, a Szárhegy II-ik rész borszéki 237. számú tjkvben A + 1—9. r. sz. alatt foglalt Herláv Gábor Vaszi fia és neje, Sáska Mária tulajdonán felvett ingatlanokra az árverést 317 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi november hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor Bélior község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 30 forint 70 krt készpénzben vagy az 1881. LX. törvény 42-ik §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. s. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Gyergyó-Sztmiklóson, 1886. évi január hó 14-ik napján.

A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Nyom. Szabó Albertnél Kézi-Vásárhelytt.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA BUDAPEST.

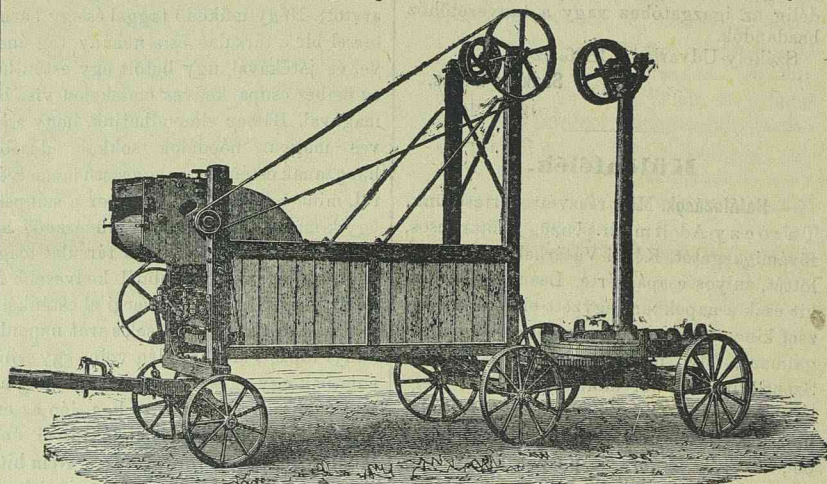
Ajánlják kitűnő gyártmányaikat.

1885.
BUDAPESTI ORSZAGOS
KIALLITÁS.

NAGY DISZOKLEVÉL.

Nagyban termelés, verseny-képesség, kivitelképesség és kitűnő munkáért.

1. 2. és 3. vasúti ekék, 3 ló erejű és azon túl fa-, köszén- és szalmatűzelésre gőzmozgonyok, szegés és verőlecezes dobokkal, fa- és vaskerettel gőzcséplőgépek, rosták, cséplőgépek járgányhajtására tisztító készülékkel vagy a nélkül, szőlőszájtok kettős emeltyűvel, malmok stb. gazdasági gépek.

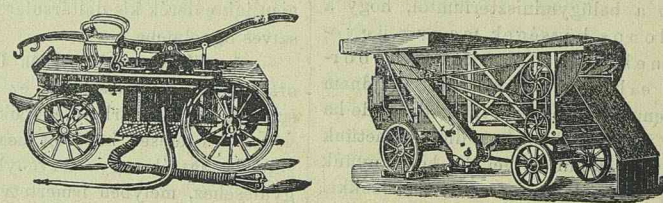

Arjegyzekekkel szivesen szolgálunk, valamint

Csik-, Udvarhely- és Háromszék megyében egyedüli teljhatalmu képviselőnk

Riemer Ede vaskereskedő Sz.-Udvarhelytt.

Allandó GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR Sz.-Udvarhelytt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelytt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KÉZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányú tisztító szerkezetű és a nélküli cséplőkészleteit 12 és 4 ló befogására; **konkolyválasztók** buza, rozs, árpa és zab tisztítására, rosták (Baker-rendszer) a legújabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, szecskavágók, répvágók, vetőgépek, lánczboronák, rézsut-boronák, rétgyaluk stb.

1 kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszék megyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó tűzfeckendők és tűzoltó szerelvényeket.

Egyház-

több mint 15 községben vaskoronájú harango-orgona szerínt teljes

megyéknek:

felállított új, forgatható, kat, minden hangért az felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasúti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szives megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

Budapesti árak itt helyitt vagy bármely vasúti állomáson bérmentve.

Levélbeni megkeresésre képes árjegyzék bérmentve és ingyen.